
SKYLD

En lille sød historie om noget,
der er nok så vigtigt

Hen ad vejen så man en lille fyr komme gående. Han var ikke særlig stor, nærmest lidt lille. Bare 45 cm høj. Han var bleg at se på. Hans øjne var mørke og lå langt tilbage i øjenhulerne. Kinderne var hule. Uhh han så trist ud.

Han hed *Skyld*. *Skyld* var ikke glad. Ingen venner havde han. Ingen ville vide af ham, og egentlig var han rigtig ked af det. For det bedste, han vidste, var at sidde på skuldrene af menneskene, der boede i landet. Men hver gang menneskene stødte ind i ham, sagde de alle: "Det er ikke min skyld. Det må være nogle andres." Og så måtte den lille fætter vandre videre, alene som altid.

Han kom til at tænke på en gang i en skolegård, hvor en lille mørklødet dreng skubbede til et andet barn. En lærer kom hen og sagde: "Vil du da holde op med det! Kan du ikke se, at den anden bliver rigtig ked af det?" Drengen svarede straks: "Det var ikke min skyld. Han var selv ude om det!". "Nåh så det mener du? Næ jeg tror nu nok, jeg vil tale med dine forældre om det!" Forældrene sagde, at det var lærernes skyld. Lærerne sagde, at det var forvaltningens skyld, og forvaltningen sagde, at det var lokalpolitikernes skyld. Og de kunne fortælle, at det slet ikke havde noget med dem at gøre, men det var regeringens skyld. Regeringen havde da aldrig hørt noget så galt, og de mente, at det var forældrenes skyld... Og så startede det hele forfra.

Den lille fætter *Skyld* huskede det tydeligt, for han havde rendt rundt og blev bare mere og mere ulykkelig. "Det er ikke min skyld" sagde alle. Men det var ikke en særlig gang. Sådan var det faktisk hver gang, den lille fætter viste sig. "Det er ikke min skyld eller vores skyld. Det er de andres" råbte alle. Faktisk var det så slemt, at menneskene skrev i aviserne for at finde ud af, hvor *Skyld* skulle sidde, men det var svært. Alle ville gerne tale om skyld, men ingen ville desværre have den.

Sådan gik den lille fætter af sted og tænkte på alle de gange, hvor ingen

ville have den. Det bliver man ikke gladere af, og som han gik der og blev mere og mere trist, blev han også træt.

Han fik øje på en stor sten i vejkanten og fik lyst til at hvile sig. Han vidste godt, det ikke var en menneskeskulder, men han trængte sådan til at sidde ned.

Som sagt så gjort. *Skyld* kravlede træt og trist op på stenen, men det hjalp ligesom ikke rigtig på humøret. Men fødderne havde godt af det, de var ikke så ømme mere. Mens *Skyld* sad og tænkte over sin skæbne og plejede sit meget dårlige humør, kunne han pludselig høre en lyd af glad sang og hop på vejen. *Skyld* kikkede op og så nu en anden lille fætter. Højde og drøjde var af samme beskaffenhed som *Skyld*, men kinderne var dejligt runde, øjnene strålede, og hele tiden var der et lille smil om munden på denne lille fætter.

Han stoppede smilende foran *Skyld*. "Hej med dig. Hvad er du for en, og hvad hedder du?" *Skyld* kikkede op og sukede: "Jo, altså. Jeg er sådan en, der har det allerbedst, når jeg sidder på en menneskeskulder - og mit navn, jaa det er altså *Skyld*". Meget forsigtigt kikkede *Skyld* på den lille fætter og tænkte: "Ja nu løber den lille fætter vel også fra mig og påstår, at det ikke er hans skyld".

Men den lille fætter blev glad stående: "Hold da helt ferie, så tror jeg, vi er i familie, for jeg hører til familien *Skyld*, men mit navn er "*Ta' æren for*", så det er nok noget grandfamilie eller sådan".

"Du ser ellers glad og tilfreds ud" sagde *Skyld*. "Jamen det kan du da også lige tro, jeg er" sagde *Ta' æren for*. "Alle menneskene er så glade for mig. Alle vil gerne have mig, og det gør mig så glad. Nogle gange bliver jeg lidt træt, men det er kun, fordi flere mennesker nogle gange siger, de tager æren for det samme, og så bliver jeg jo en smule forvirret, for så ved jeg ikke lige, hvor jeg skal sætte mig. Og der, hvor jeg ikke sætter mig, bliver menneskene så vrede og sure og råber: "Det kan da ikke være rigtigt". Det sker faktisk rigtig tit. Hold da op, hvor er der mange, der mener, at de kan tage æren for noget. Det er træls", måtte den lille ellers glade fætter indrømme. "Må jeg sætte mig lidt på din sten i solen, så kan vi tale lidt

sammen?” spurgte *Ta' æren for. Skyld* troede næppe sine egne ører. Var der virkelig nogen, der gerne ville sidde her??

”Du skal være mere end velkommen” sagde *Skyld* med et lille næsten usynligt smil om munden.

Hold da op, der var da aldrig nogen, der havde ønsket hans selskab. Kunne det virkelig passe? Han kikkede forsigtigt hen på *Ta' æren for*, måske ville han fortryde? Men nej. Han sad smilende med benene dinglende ud over stenens kant.

Et øjeblik sagde de ikke noget til hinanden. *Skyld* sad og ventede på, at *Ta' æren for* lige om lidt nok ville sige noget i retning af: ”Nej ved du hvad, jeg har tænkt over det, og du er alligevel ikke min skyld, så farvel med dig”.

Men *Ta' æren for* sagde slet ikke noget i den retning.

Efter et stykke tid sagde *Ta' æren for* endelig noget. ”Ved du hvad, *Skyld*? Hvad synes du egentlig, de der mennesker er for nogen?” *Skyld* kikkede op. Tænk der var én, der spurgte ham om noget. Det havde han slet ikke regnet med. ”Hvad menneskene er for nogen? Hvad mener du egentlig med det?”

”Jo jeg sidder lige her og tænker på, at de er da egentlig nogle underlige nogen? Dig vil de ikke ha', og mig vil de gerne ha'! Vi er i familie! Og jeg mener, du er da meget rar og sød at være sammen med. Hvad er der da galt med dem?”

De sad i tavshed og kikkede tomt og eftertænksom ud i livet. ”Ja jeg ved det virkelig ikke” sagde *Skyld*. ”Det har jeg ikke tænkt over. Jeg synes bare, de er dumme. Ja jeg synes faktisk, de er onde. Altid lader de bare, som om jeg ikke er der. Det er der da ikke nogen, der kan holde til i længden. Det bliver man altså meget ulykkelig over. Ja. De er onde!! Og så tænker de kun på sig selv hele tiden! Mig, mig og atter mig. De tænker sig ikke om. Og da slet ikke på andre. Altid skal jeg videre til andre.

Og jeg er faktisk god til at..., at..., at ja altså, jeg er god til at få menneskene til at tænke sig om både en og to gange, og det får de forstand af, men

der er bare ikke mange, der har fundet ud af det. Jeg ville ønske, at menneskene vidste det, for så er jeg sikker på, at nogen godt ville have med mig at gøre”.

Ta' æren for kikkede tænksomt på *Skyld*. ”Hmmmm” kom det fra *Ta' æren for*. ”Ja det kan du jo selvfølgelig have ret i. Det er selvfølgelig meget ondt at undgå dig, og det er selvfølgelig også ondt ikke at ville have med dig at gøre. Og det er nok heller ikke godt, at menneskene sådan er efter hinanden hele tiden. Det fører jo ikke rigtig til noget. Og det er heller ikke godt, at menneskene ikke tænker sig om, både en og to gange”. *Ta' æren for* holdt en lille pause og tænkte igen. ”Måske er de bange” kom det fra ham. ”Ja måske er de i virkeligheden bare bange”. *Ta' æren for* så helt tilfreds ud over at have tænkt så klog en tanke. ”Bange...” sagde *Skyld*. ”Bange for hvad???”

”Ja altsååå sådan bange altså”. ”Ja det har jeg forstået, men for hvad???” *Skyld* forstod ingenting. ”

”Johh altså bange for at tabe ansigt. Bange for at de ikke kan holde skindet på næsen. Forstår du det?” spurgte *Ta' æren for*. Men *Skyld* kikkede uforstående på ham og var et stort spørgsmålstegn. ”Nej jeg forstår det altså ikke. Man kan da ikke tabe hovedet. Det hænger jo da fast i den anden ende. Og skindet på næsen forsvinder da heller ikke bare lige sådan af sig selv, fordi jeg sidder på deres skulder”.

Ta' æren for kikkede smilende på *Skyld*. Man kunne godt fornemme, at *Skyld* ikke var vant til at være sammen med andre.

”Jo” sagde *Ta' æren for* ”Jeg tror, at menneskene ikke er meget for at sige, de har taget fejl. Hvis de skal tage skyld, er det, fordi der er sket en fejl. De bryder sig ikke om det. Det er, som om de tror, de skal kunne alt og altid på den bedste, smarteste og klogeste måde. De vil ikke have dig, men mig. Når de tager mig, så blomstrer de og smiler og fortæller store historier om sig selv og deres bedrifter”. *Ta' æren for* synes selv det var godt sagt, og han kunne slet ikke stoppe. ”De der mennesker er nogle forfængelige mennesker. Det hele ligger uden på dem som en skal og ikke

inde i dem, hvor man kan tænke sig om og lære noget om sig selv og andre. De soler sig i deres egne gode historier om sig selv. Nogle gange er historierne vildt overdrevne”.

”Mig selv, mig selv, mig selv, og så så man lige mig” kom det fra *Skyld*, der lyttede og var helt varm indeni af at høre på noget så klogt. For klogt var det. ”Ja sådan er menneskene ”. *Ta’ æren for* kikkede smilende på *Skyld*, der havde fået en smule mere farve i kinderne. ”Ja” sagde *Ta’ æren for*. ”Og det der, du taler om, hedder noget: egoisme. Så hvis der skulle være lidt rigtigt i det, vi her sidder og taler om, så er mange mennesker både forfængelige og egoister og måske også noget begærlige”.

Skyld synes også gerne, han lige ville sige noget. ”Men hvis nu menneskene er egoister og forfængelige og begærlige, er det så godt eller dårligt for dem? Jeg mener, hvis det kun er mig, det går ud over, så finder jeg vel også ud af det. Sådan har det jo altid været. Jeg har ikke prøvet andet”.

”Nej ved du nu hvad” sagde *Ta’ æren for* forarget. ”Her finder jeg dig som en anden hængemule. Hold så op! Det der er da skyld med skyld på, og det er for meget, så stop det der! Nej de der mennesker har ikke godt af hverken at være forfængelige eller egoister ej heller begærlige. Det er snyd. De bedrager andre og siger usandheder, og ja nu jeg er i gang, så mener jeg faktisk også, de bedrager sig selv. Øv. Det er en gang snyd det hele. Det må ende galt en dag. Det tror jeg”. *Ta’ æren for* var ved at blive vred.

”Jamen hvad i alverden kan vi da gøre ved det?” spurgte *Skyld*. ”Er der da ikke nogen i denne verden, der kan hjælpe de der mennesker? Det er da synd for dem”.

Ta’ æren for kikkede noget overrasket på *Skyld* ”og det skulle komme fra dig! Dig som ingen mennesker vil have. Hvor er du da en underlig en, også selvom vi er i familie”.

Skyld var blevet helt ivrig. ”Jamen hjælp mig nu her. Kan vi gøre noget?”

Så sad de to småfyre på stenen og tænkte, så det knagede. De sad og ville

gerne hjælpe de mennesker, der var ved at glemme sig selv og det fællesskab, menneskene har så vanvittigt meget brug for.

Der gik laaaang, laaang tid.

Så kikkede *Skyld* forsigtigt på *Ta' æren for*. Han havde fået en ide, og han var helt nervøs for, hvad *Ta' æren for* ville tænke om den. Bare han nu ikke blev vred og sagde, at han ikke ville have med ham at gøre.

Skyld tog mod til sig, og så sagde han med en stille, lille stemme. "Hvis nu vi to gik sammen?" Der blev en lang pause. For lang syntes *Skyld*, og han var allerede klar til, at *Ta' æren for* gik sin vej.

"Hvis vi gik sammen..." prøvesmagte *Ta' æren for*. "Ja" sagde *Skyld*. "Hvis nu vi gik sammen, så var der godt nok nogen, der skulle tage skylden for noget, men hvis vi nu hurtigt og samtidig kunne give dem æren for noget, ville det så ikke hjælpe dem?"

"Sig lige noget mere" sagde *Ta' æren for*.

"Jo hør nu her. Altså hvis nu der er et menneske, der har gjort noget, og så det menneske siger: ja det er min skyld, og derfor har jeg gjort sådan og sådan for at rette op på det. Ja tror du så ikke, de andre vil lade ham få æren for det?"

"Jo det er da en glimrende ide. Du har ret. Hvis menneskene bruger os begge to, så tager de vel et ansvar. Ja et ansvar for både sig selv og for andre mennesker. Jeg er sikker på, der er nogle gode og kloge, der har skrevet om det" sagde *Ta' æren for*. "Men jeg tror ikke, vi kan klare det hele selv. Vi må finde nogen, der kan hjælpe os". "Hvem skulle det da så være?" spurgte *Skyld* overrasket. "Jo lad mig nu lige tænke mig om. Vi skal nok have fat i modet, for det kræver i hvert fald mod. Ja og så ærligheden. Jo den, mener jeg også, vi skal have fat i". "Ja og hvad mere?" spurgte *Skyld*. "Rolig, rolig der er givetvis så meget, der skal til, altså mod og ærlighed. Jo og så tanke for andre mennesker end sig selv. Den skal vi også finde - tanken for andre". "Jamen er vi så ikke nok til at hjælpe de der mennesker?" spurgte *Skyld*, for han syntes efterhånden, de var mange. "Nej det tror jeg ikke" svarede *Ta' æren for*. "Der skal meget til at

hjælpe menneskene: respekt, tvivl, smil, tålmodighed, troen på andre mennesker og på sig selv og så et stænk af kærlighed – måske. Og for øvrigt skal vi helt sikkert også have fat i både samvittigheden og i tilgivelsen. Og ved du hvad? Får vi fat i nogle af disse venner, ja så tror jeg at både egoismen, forfængeligheden og begæret får kranke tiden, og det ville vel nok være dejligt. Ved du hvad, jeg kunne blive ved...”

”Det kan jeg godt høre, men som vi nu sidder og taler så godt sammen om noget meget interessant, så tror jeg, vi har travlt” sagde *Skyld*.

”Ja, vi skal tale med mange, og mange skal hjælpe os, hvis vi skal redde menneskene, så skal vi ikke se at komme af sted?” spurgte *Ta’ æren for*.

Selvom *Skyld* godt kunne fornemme, at de var blevet gode venner, kunne han næsten ikke tro sine egne ører. Nogen ville have ham! Nogen mente, han var værd at være sammen med! Og nogen mente, han kunne hjælpe menneskene med at blive gode mennesker, der ville noget med hinanden!

Det gav ham mod og tro og en utrolig følelse af glæde indeni. Hvor er det godt at være sammen med nogen. Hvor er det godt, at jeg kan hjælpe menneskene.

De to småfyre hoppede ned fra stenen. De tog hinanden i hånden og gik ud ad vejen. Gik ud for at finde alle dem, der skulle hjælpe dem med at redde menneskene.

Redde dem alle fra ensomhed og forfald.

Oktober 2011
Hanne Dalsgaard

